

ТЕМА № 12

ПОЗОВНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

*Кафедра цивільного права та процесу
НАВС*

Навчальна мета: сприяти формуванню у ЗВО методологічних знань про розгляд справ у судах першої інстанції за правилами загального та спрощеного позовного провадження, поняття і суть позовного провадження, поняття позову та його види, підстави і види забезпечення позову, заяви по суті справи, їх види, стадії розгляду справи у суді першої інстанції – відкриття провадження у справі, підготовче провадження, розгляд справи по суті, судові дебати та ухвалення рішення, примирні процедури на стадії розгляду справи у суді першої інстанції, врегулювання спору за участю судді, особливості позовного провадження у справах про визнання необґрунтованими активів та їх витребування, сформулювати: розуміння основних понять, вміння застосовувати основні терміни і поняття з теми, а також активізувати ЗВО до самостійного вивчення наукової та методичної літератури.

Виховна мета: сприяти формуванню наукового світогляду, моральних, естетичних та інших якостей особистості, виховувати активність до одержання знань майбутнього фахівця, прищеплення інтересу до вивчення дисципліни.

Розвивальна мета: розвивати інтелектуальні здібності, культуру мовлення та спілкування, пам'ять, увагу, уяву, творчий склад мислення, спостережливість, активність, самостійність, логічне осмислення основних понять та термінів, вміння сприймати та аналізувати матеріал, прищеплювати ЗВО навички раціональних способів пізнавальної діяльності з зазначеної теми.

Нормативно-правові акти:

- Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
- Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. (в ред. Закону від 03.10.2017) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
- Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
- Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
- Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3674-17>
- Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції» від 12.06.2009 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-09#Text>
- Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про практику застосування судами цивільного процесуального законодавства при розгляді заяв про забезпечення позову» від 22.12.2006 р. № 9. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va009700-06#Text>
- Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. Василюк Н. В., Гулька Б.І., Кота О.О. Київ : ВД «Дакор», 2021. 1028 с.

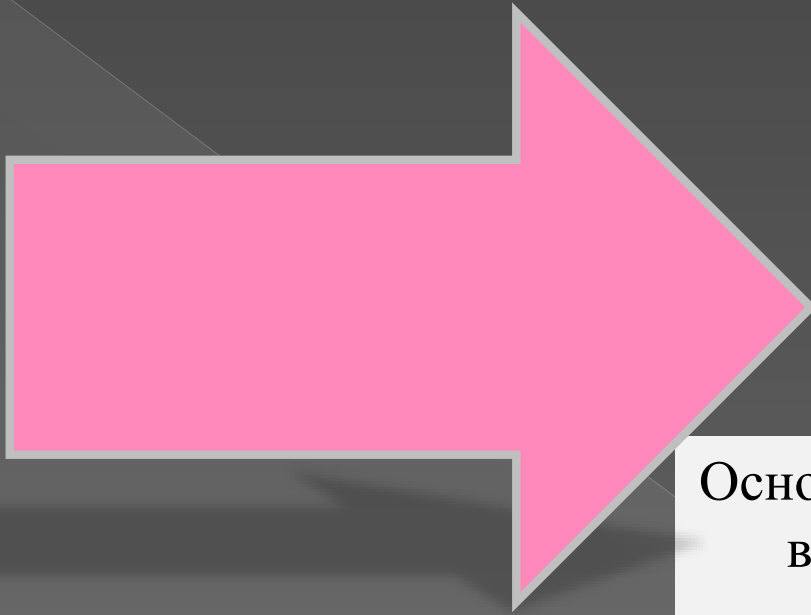
План:

- Поняття і суть позовного провадження. Поняття позову. Види позовів. Підстави і види забезпечення позову.
- Письмові заяви учасників справи.
- Позовна заява, її зміст і форма. Документи, що додаються до позовної заяви.
- Відкриття провадження у справі.
- Підготовче провадження.
- Завдання і строки розгляду справи по суті.
- Відкриття розгляду справи по суті.
- З'ясування обставин справи та дослідження доказів.
- Судові дебати та ухвалення рішення.
- Розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження.

1. Поняття і суть позовного провадження.

Поняття позову. Види позовів.

**Підстави і види забезпечення
позову**

Основним і найбільш розповсюдженим
видом цивільного судочинства є
позовне провадження.

Правила цього виду судочинства
найбільш повно визначені у
цивільному процесуальному
законодавстві та є, зазвичай,
загальними, тобто застосовуються для
розгляду і вирішення всіх цивільних
справ.

Основні ознаки позовного провадження:

- ❑ обов'язково наявний матеріально-правовий спір між двома сторонами з протилежними інтересами – позивачем і відповідачем;
- ❑ вимоги щодо розв'язання певного спору закріплюються у позовній заяві, прийняття якої судом є підставою для відкриття провадження у цивільній справі;
- ❑ під час розгляду і вирішення цивільних справ найбільш повно дістає свій вираз один із основних принципів цивільного процесу – принцип змагальності;
- ❑ під час розгляду цивільної справи можуть брати участь співучасники, треті особи, може відбутися заміна неналежного відповідача, залучення співвідповідача, сторони мають право укласти мирову угоду;
- ❑ результат вирішення цивільної справи по суті закріплюється у рішенні суду.

Позов – це належним чином процесуально оформлена матеріально-правова вимога позивача до відповідача про захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів, яка пред'являється через суд в порядку позовного провадження.

Елементи позову:

предмет позову

підстава позову

зміст позову

КЛАСИФІКАЦІЯ ПОЗОВІВ

□ *за процесуальною метою*

- *позови про присудження* – позови, в яких позивач просить суд зобов'язати відповідача здійснити певну дію, яка відповідає його матеріально-правовому обов'язку перед позивачем;
- *позови про визнання (про підтвердження)* – у таких позовах позивач просить суд визначити його взаємовідносини з відповідачем і встановити, якими мають бути їх права та обов'язки стосовно один одного;
- *перетворювальні позови (конститутивні)* – позови, у яких позивач вимагає від суду перетворити вже існуючі правовідносини між ним і відповідачем шляхом їх зміни чи припинення.

□ *за характером спірного матеріального
правовідношення*

- *цивільні*
- *сімейні*
- *трудові*
- *земельні*

□ *за кількістю елементів позову, що збігаються, і за зв'язком між позовами*

- *тотожні*
- *подібні позови (однорідні)*
 - *взаємозалежні позови*

□ *за характером інтересів, які підлягають захисту*

- *особисті (первісний, зустрічний)*
- *на захист державних інтересів чи прав інших осіб*
 - *на захист невизначеного кола осіб (групові)*

□ *за характером і оцінкою предмета спору*

- *майнові*
- *натуральні*
- *немайнові*

Право на пред'явлення позову –
це право особи звернутись до суду
з позовом про захист порушених,
невизнаних або оспорюваних
прав, свобод чи інтересів.

Забезпечення позову – це сукупність процесуальних дій, спрямованих на тимчасове, співмірне до заявлених вимог, обмеження прав відповідача в обсязі, достатньому для забезпечення можливості безперешкодного виконання рішення суду в разі задоволення позовних вимог.

загальна підстава:

наявність обставин, які свідчать чи забезпечують можливість достовірно припустити, що невжиття цих заходів може утруднити або зробити неможливим виконання майбутнього рішення суду.

допускається як до пред'явлення позову, так і на будь-якій стадії розгляду справи (ст. 149 ЦПК України)

Відповідно до ст. 150 ЦПК України, позов забезпечується:

- ⦿ накладенням арешту на майно та (або) грошові кошти, що належать або підлягають передачі або сплаті відповідачеві і знаходяться у нього чи в інших осіб;
- ⦿ накладенням арешту на активи, які є предметом спору, чи інші активи відповідача, які відповідають їх вартості, у справах про визнання необґрунтованими активів та їх стягнення в дохід держави;
- ⦿ заборорою вчиняти певні дії;
- ⦿ встановленням обов'язку вчинити певні дії, у разі якщо спір виник із сімейних правовідносин;
- ⦿ заборорою іншим особам вчиняти дії щодо предмета спору або здійснювати платежі, або передавати майно відповідачеві чи виконувати щодо нього інші зобов'язання;
- ⦿ зупиненням продажу арештованого майна, якщо подано позов про визнання права власності на це майно і про зняття з нього арешту;
- ⦿ зупиненням стягнення на підставі виконавчого документа, який оскаржується боржником у судовому порядку;
- ⦿ зупиненням митного оформлення товарів чи предметів;
- ⦿ арештом морського судна, що здійснюється для забезпечення морської вимоги;
- ⦿ іншими заходами, у випадках, передбачених законами, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

*Суд може застосувати кілька видів
забезпечення позову.*

*За клопотанням учасника справи суд
може допустити заміну одного заходу
забезпечення позову іншим.*

Заява про забезпечення позову подається:

- *до подання позовної заяви*

- *одночасно з пред'явленням позову*

- *після відкриття провадження у справі*

Заява про забезпечення позову розглядається судом не пізніше 2 днів з дня її надходження без повідомлення учасників справи (крім випадків, передбачених ч. 5 ст. 153 ЦПК України).

Суд, розглядаючи заяву про забезпечення позову, може викликати особу, яка подала заяву про забезпечення позову, для надання пояснень або додаткових доказів, що підтверджують необхідність забезпечення позову, або для з'ясування питань, пов'язаних із зустрічним забезпеченням. У виняткових випадках суд може призначити її розгляд у судовому засіданні з викликом сторін.

2. Письмові заяви учасників справи

Письмові заяви учасників справи поділяють на:

заяви по суті справи

- позовна заява
- відзив на позовну заяву (відзив)
 - відповідь на відзив
 - заперечення
- пояснення третьої особи щодо позову або відзиву

заяви з процесуальних питань

- заяви
- клопотання
- заперечення проти заяв і клопотань

3. Позовна заява, її зміст і форма.

Документи, що додаються до позовної заяви

Позовна заява – перша заява по суті справи, яка є формою звернення до суду в порядку позовного провадження для вирішення спору про суб'єктивне право, яке порушується, оспорується, не визнається іншою стороною.

У ній позивач викладає свої вимоги щодо предмета спору та їх обґрунтування.

Зміст і вимоги до позовної заяви детально закріплені у ст. 175 ЦПК України.

Відомості, які зазначаються в позовній заяві, умовно можна поділити на кілька груп:

- відомості вступного характеру;
- відомості, що належать до опису обставин справи та мотивування заявлених вимог;
- відомості резолютивного характеру;
- додаткові відомості.

Згідно зі ст. 177 ЦПК України позивач повинен додати до позовної заяви її копії та копії всіх документів, що додаються до неї, відповідно до кількості відповідачів і третіх осіб. У разі подання до суду позовної заяви та документів, що додаються до неї, в електронній формі через електронний кабінет позивач зобов'язаний додати до позовної заяви доказ надсилання іншим учасникам справи копій поданих до суду документів.

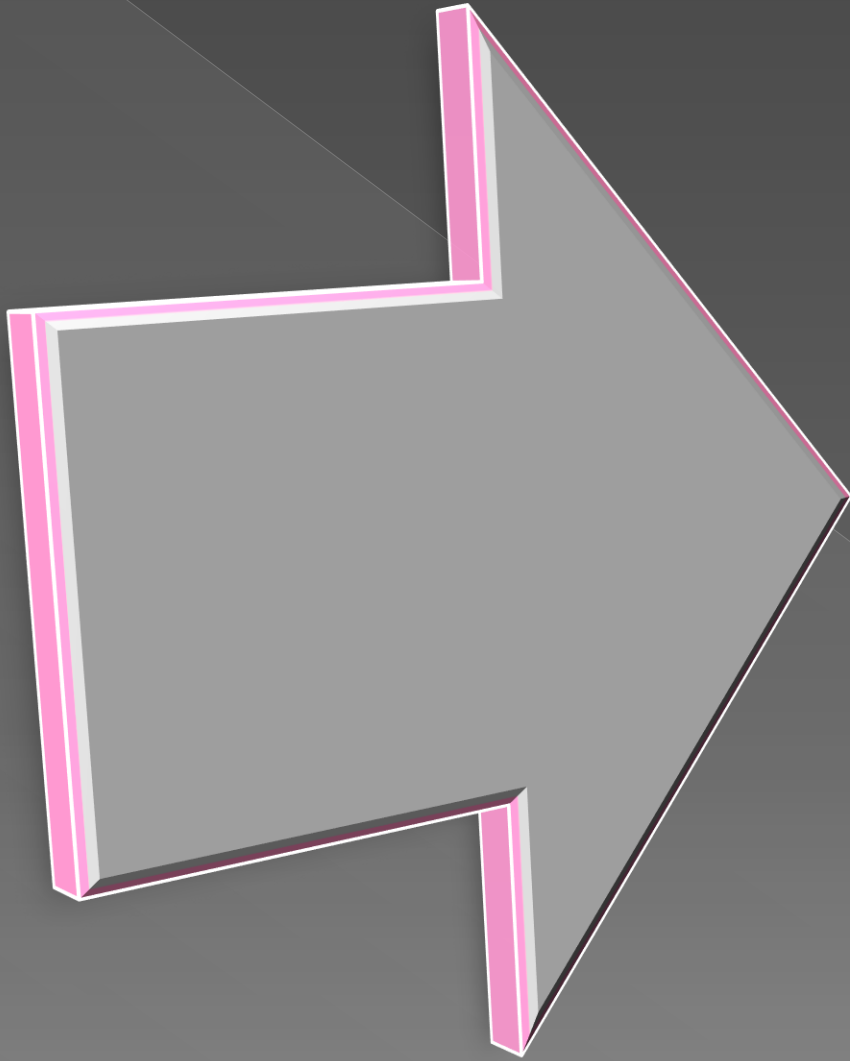
А також:

□ документи, що підтверджують сплату судового збору або документи, що підтверджують підстави звільнення від сплати судового збору відповідно до закону;

□ всі наявні в позивача докази, що підтверджують обставини, на яких ґрунтуються позовні вимоги (або копії відповідних доказів). До заяви про визнання акта чи договору недійсним додається також копія (або оригінал) оспорюваного акта чи договору або засвідчений витяг з нього, а у разі відсутності акта чи договору у позивача - клопотання про його витребування;

□ довіреність чи інший документ, що підтверджує повноваження представника позивача, якщо позовну заяву підписує цей представник.

4. Відкриття провадження у справі

**Звернення до суду із
позовною заявою
(пред'явлення позову)
не означає
автоматичного
відкриття
провадження у справі
за таким позовом,
адже для цього
потрібно, щоб суддя
прийняв цю заяву і
постановив відповідну
ухвалу.**

Суддя, ознайомившись із поданою позовною заявою, повинен постановити одну з таких ухвал:

- про відкриття провадження у справі
(ст. 187 ЦПК України)
- про відмову у відкритті провадження у справі
(ст. 186 ЦПК України)
- про залишення позовної заяви без руху
(ч. 1 ст. 185 ЦПК України)
- про повернення позовної заяви
(ч. 4 ст. 185 ЦПК України)

Відкриття провадження у справі – перша стадія цивільного процесу, на якій суддя перевіряє наявність в особи, яка звертається до суду, права на звернення до суду і дотримання встановленого законом процесуального порядку реалізації даного права.

Суд постановляє ухвалу про відмову у відкритті провадження у справі з підстав, визначених у ст. 186 ЦПК України:

- 1) заява не підлягає розгляду в порядку цивільного судочинства;
- 2) є таке, що набрало законної сили, рішення чи ухвала суду про закриття провадження у справі між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, або є судовий наказ, що набрав законної сили, за тими самими вимогами;
- 3) у провадженні цього чи іншого суду є справа зі спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав;
- 4) є рішення третейського суду, прийняте в межах його компетенції, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав, за винятком випадків, коли суд відмовив у видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду або скасував рішення третейського суду і розгляд справи в тому самому третейському суді виявився неможливим;
- 5) є рішення суду іноземної держави, визнане в Україні в установленому законом порядку, щодо спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав;
- 6) настала смерть фізичної особи або оголошено її померлою чи припинено юридичну особу, які звернулися із позовною заявою або до яких пред'явлено позов, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва.

Якщо немає підстав для відмови у відкритті провадження у справі, суддя з'ясовує, чи немає підстав для **повернення позовної заяви**, вичерпний перелік яких наводиться в ч. 4 ст. 185 ЦПК України.

Суддя повертає позовну заяву і додані до неї документи **не пізніше п'яти днів з дня її надходження** або з дня закінчення строку на усунення виявлених у ній недоліків.

Про повернення позовної заяви суд постановляє ухвалу, яку може бути оскаржено.

Суддя, встановивши, що позовну заяву подано без додержання вимог, викладених у ст. ст. 175, 177 ЦПК України, протягом 5 днів з дня надходження до суду позовної заяви постановляє ухвалу про залишення позовної заяви без руху. Така ж ухвала постановляється у разі, якщо позовну заяву подано особою, яка відповідно до ч. 6 ст. 14 ЦПК України зобов'язана зареєструвати електронний кабінет, але не зареєструвала його.

На усунення недоліків - строк не більше 10 днів з дня вручення ухвали про залишення позовної заяви без руху:

- якщо недоліки усунені – позовна заява вважається поданою в день первісного її подання до суду;
- якщо недоліки не усунені – позовна заява вважається неподаною і повертається позивачеві.

Залишення позовної заяви без руху не означає відмову суду у прийнятті позовної заяви чи її повернення, адже у разі усунення виявлених суддею недоліків позовна заява залишається у суді – це тимчасовий захід, який застосовується судом шляхом постановлення відповідної ухвали з метою усунення позивачем недоліків позовної заяви та дотримання порядку її подання.

Суд надсилає справу за підсудністю – якщо за результатами отриманої судом інформації буде встановлено, що справа не підсудна цьому суду.

В одній позовній заяві може бути об'єднано декілька вимог, пов'язаних між собою підставою виникнення або поданими доказами, основні та похідні позовні вимоги

суд за клопотанням учасника справи або з власної ініціативи може об'єднати в одне провадження декілька справ за позовами:

- одного й того самого позивача до одного й того самого відповідача;
- одного й того самого позивача до різних відповідачів;
- різних позивачів до одного й того самого відповідача.

Не допускається об'єднання в одне провадження кількох вимог, які належить розглядати в порядку різного судочинства, якщо інше не встановлено законом, а також об'єднання в одне провадження кількох вимог, щодо яких законом визначена виключна підсудність різним судам.

***Справи, об'єднані в одне провадження, роз'єднанню не підлягають
(ч. 10 ст. 188 ЦПК України).***

5. Підготовче провадження

Підготовче провадження – це друга стадія цивільного процесу, яка охоплює сукупність процесуальних дій суду й учасників судового процесу, що здійснюються судом після відкриття провадження у справі з метою забезпечення правильного та своєчасного розгляду та вирішення справи.

Підготовче провадження

ПОЧАТОК

**відкриття
провадження у
справі**

КІНЕЦЬ

**закриття
підготовчого
засідання**

має бути проведене протягом 60 днів з дня відкриття провадження у справі – у виняткових випадках для належної підготовки справи для розгляду по суті цей строк може бути продовжений не більше ніж на 30 днів за клопотанням однієї із сторін або з ініціативи суду

Завданнями підготовчого провадження є:

1) остаточне визначення предмета спору та характеру спірних правовідносин, позовних вимог та складу учасників судового процесу;

2) з'ясування заперечень проти позовних вимог (можливість відповідача подати відзив, а третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору – надати письмові пояснення щодо позову або відзиву, право відповідача пред'явити зустрічний позов тощо);

3) визначення обставин справи, які підлягають встановленню, та зібрання відповідних доказів;

4) вирішення відводів;

5) визначення порядку розгляду справи;

6) вчинення інших дій з метою забезпечення правильного, своєчасного і безперешкодного розгляду справи по суті.

Для виконання завдання підготовчого провадження в кожній судовій справі, яка розглядається за правилами загального позовного провадження, проводиться підготовче засідання, яке має бути розпочате не пізніше ніж через тридцять днів з дня відкриття провадження у справі.

*За результатами підготовчого засідання
суд постановляє ухвалу про:*

- **залишення позовної заяви без розгляду**

- **закриття провадження у справі**

- **закриття підготовчого провадження та
призначення справи до судового розгляду
по суті**

6. Завдання і строки розгляду справи по суті

Розгляд справи по суті – це основна, центральна стадія цивільного процесу, на якій відбувається розгляд і вирішення справи по суті, реалізуються завдання та основні засади цивільного судочинства, встановлюються фактичні обставини справи, з'ясовуються права й обов'язки учасників справи, а також ухвалюється рішення суду.

Завданням розгляду справи по суті є
розгляд та вирішення спору на
підставі зібраних у підготовчому
провадженні матеріалів, а також
розподіл судових витрат
(ст. 209 ЦПК України).

При одноособовому розгляді справи суддя, який розглядає справу, є головуючим у судовому засіданні

Відповідно до ст. 214 ЦПК України головуєчий:
керує ходом судового засідання, забезпечує додержання послідовності і порядку вчинення процесуальних дій, здійснення учасниками судового процесу їх процесуальних прав і виконання ними обов'язків, спрямовує судовий розгляд на забезпечення повного, всебічного та об'єктивного з'ясування обставин справи, усуваючи із судового розгляду все, що не має істотного значення для вирішення справи.

7. Відкриття розгляду справи по суті

Відкриття розгляду справи по суті - перша частина розгляду справи по суті, завданням якої є вирішення організаційних питань, пов'язаних із проведенням судового засідання, з'ясування умов, необхідних для забезпечення своєчасного і правильного вирішення справи в даному судовому засіданні.

З оголошенням головуєчим судового засідання відкритим розпочинається розгляд справи по суті.

На даному етапі розгляду справи по суті головуючий:

- встановлює особи тих, хто бере участь у судовому засіданні, а також перевіряє повноваження представників;
- оголошує склад суду, а також прізвища експерта, перекладача, спеціаліста, секретаря судового засідання і роз'яснює учасникам справи право заявляти відводи;
- з'ясовує обізнаність учасників справи з їхніми правами та обов'язками та роз'яснює їх у разі необхідності, крім випадків, коли учасника справи представляє адвокат;
- з'ясовує, чи мають учасники справи заяви чи клопотання, пов'язані з розглядом справи, які не були заявлені з поважних причин у підготовчому провадженні або в інший строк, визначений судом, та вирішує їх після заслуховування думки інших присутніх у судовому засіданні учасників справи; залишає без розгляду заяви та клопотання, які без поважних причин не були заявлені в підготовчому провадженні або в інший строк, визначений судом;
- роз'яснює перекладачу його права та обов'язки, встановлені ЦПК України, і попереджає перекладача під розписку про кримінальну відповідальність за завідомо неправильний переклад і за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків, після чого приводить до присяги;
- роз'яснює експертові його права та обов'язки, встановлені ЦПК України, і попереджає експерта під розписку про кримінальну відповідальність за завідомо неправдивий висновок і за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків, після чого приводить до присяги.

Наслідки неявки в судове засідання:

□ Учасника справи

- неявка у судове засідання будь-якого учасника справи за умови, що його належним чином повідомлено про дату, час і місце цього засідання, не перешкоджає розгляду справи по суті, крім випадків, визначених ст. 223 ЦПК України;
- суд може відкласти розгляд справи в судовому засіданні з підстав, визначених у ч. 2 ст. 223 ЦПК України;
- у разі повторної неявки в судове засідання відповідача, повідомленого належним чином, суд вирішує справу на підставі наявних у ній даних чи доказів (постановляє заочне рішення);
- у разі повторної неявки позивача в судове засідання без поважних причин або неповідомлення ним про причини неявки суд залишає позовну заяву без розгляду, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності, і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору;

Наслідки неявки в судове засідання:

□свідка, експерта, спеціаліста, перекладача

- у разі неявки в судове засідання свідка, експерта, спеціаліста, перекладача суд заслуховує думку учасників справи про можливість розгляду справи за їх відсутності та постановляє ухвалу про продовження судового розгляду або про відкладення розгляду справи. Одночасно суд вирішує питання про відповідальність особи, яка не з'явилася.

8. З'ясування обставин справи та дослідження доказів

З'ясування обставин справи та дослідження доказів – це друга важлива складова судового розгляду, на якій, реалізуючи принцип змагальності та рівноправності сторін, відбувається встановлення обставин справи та з дотримання правил належності, допустимості, достовірності, достатності досліджуються докази.

Даний етап розпочинається з вступного слова учасників справи, послідовність і порядок проведення якого врегульовано ст. 227 ЦПК України.

Якщо в справі заявлено кілька вимог, суд може зобов'язати сторони та інших учасників справи дати окремо пояснення щодо кожної з них.

Учасники справи з дозволу головуючого можуть ставити питання один одному – питання ставляться у передбаченій ч. 5 ст. 227 ЦПК України черговості.

Під час розгляду справи по суті суд повинен безпосередньо дослідити докази у справі: ознайомитися з письмовими та електронними доказами, висновками експертів, поясненнями учасників справи, викладеними в заявах по суті справи, показаннями свідків, оглянути речові докази.

Докази, що не були предметом дослідження в судовому засіданні, не можуть бути покладені судом в основу ухваленого судового рішення.

9. Судові дебати та ухвалення рішення

Судові дебати та ухвалення рішення – це третя частина розгляду справи по суті, на якій підводяться підсумки досліджених обставин справи, аналіз та оцінка доказів, чітко з'ясовується позиція учасників справи стосовно того, як повинна бути вирішена справа.

Промова (заключне слово) – усне звертання учасника справи до суду і учасників процесу, в яких містяться його оцінки і міркування щодо ходу розгляду та вирішення цієї цивільної справи у суді, і в якому можна посилатися лише на обставини і докази, досліджені в судовому засіданні.

Послідовність виступів у судових дебатах законодавець наводить у ст. 242 ЦПК України:

- першим надається слово позивачеві та його представникові;
- треті особи без самостійних вимог виступають у судових дебатах після особи, на стороні якої вони беруть участь;
- третья особа, яка заявила самостійні позовні вимоги щодо предмета спору, та її представник у судових дебатах виступають після сторін;
- органи та особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб, виступають у судових дебатах першими. За ними виступають особи, в інтересах яких відкрито провадження у справі.

Тривалість судових дебатів визначається головною з урахуванням думки учасників справи виходячи з розумного часу для викладення промов.

Головуючий може зупинити промовця:

- *коли він виходить за межі справи, що розглядається судом*

- *коли він повторюється*

- *коли він істотно виходить за визначені судом межі часу для викладення промов у судових дебатах*

Якщо під час судових дебатів виникає необхідність з'ясування нових обставин, що мають значення для справи, або дослідження нових доказів, суд постановляє ухвалу про повернення до з'ясування обставин у справі.

Підсумковою частиною розгляду справи по суті є ухвалення та проголошення рішення суду, у якому дається остаточна відповідь на заявлену матеріально-правову вимогу позивача до відповідача.

Якщо під час ухвалення рішення виникає потреба з'ясувати будь-яку обставину шляхом повторного допиту свідків або вчинення певної процесуальної дії, суд, не приймаючи рішення, постановляє ухвалу про поновлення судового розгляду.

*Розгляд справи у такому випадку, проводиться виключно в межах з'ясування обставин, що потребують додаткової перевірки.

10. Розгляд справи у порядку спрощеного позовного провадження

***Спрощене позовне провадження призначене
для розгляду:***

- малозначних справ;
- справ, що виникають з трудових відносин;
- справ про надання судом дозволу на тимчасовий виїзд дитини за межі України тому з батьків, хто проживає окремо від дитини, у якого відсутня заборгованість зі сплати аліментів та якому відмовлено другим із батьків у наданні нотаріально посвідченої згоди на такий виїзд;
- справ незначної складності та інших справ, для яких пріоритетним є швидке вирішення справи.

Ознаки спрощеного провадження:

- ❑ воно є похідним від ординарної позовної форми захисту цивільних прав та є її модифікацією і може розглядатися як передпорядок, що має застосовуватися для позовного провадження;
- ❑ простота цивільної процесуальної форми;
- ❑ більша доступність порівняно з ординарною формою захисту, наприклад, відсутність вимоги про обов'язкове професійне представництво, тобто надання можливості особі діяти самостійно без представника;
- ❑ обмежена або специфічна дія принципів цивільного судочинства;
- ❑ пришвидшений характер.

Не можуть бути розглянуті в порядку спрощеного позовного провадження справи у спорах, передбачених ч. 4 ст. 274 ЦПК України, а саме:

- що виникають з сімейних відносин, крім спорів про стягнення аліментів, збільшення їх розміру, оплату додаткових витрат на дитину, стягнення неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів, індексацію аліментів, зміну способу їх стягнення, розірвання шлюбу та поділ майна подружжя;
- щодо спадкування;
- щодо приватизації державного житлового фонду;
- щодо визнання необґрунтованими активів та їх витребування відповідно до положень ЦПК України;
- в яких ціна позову перевищує 250 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб;
- інші вимоги, об'єднані з вимогами у спорах, вказаних у пунктах 1-5 ч. 4 ст. 274 ЦПК України.

Суд розглядає справи у порядку спрощеного позовного провадження протягом розумного строку, але не більше шістдесяти днів з дня відкриття провадження у справі.

Особливості розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження передбачені ст. 279 ЦПК України.